

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Negyedévre	45 dinár
Egy órára	15 dinár
Egyes szám ára 75 para.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: **Dr. MARA JENŐ**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilježeva (Zápolya) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 21
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁN NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 210. szám.

Csütörtök, szeptember 21.

A törökök csak a teljes győzelem után tárgyalnak a békéről.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Páris, szept. 19.

Ferid bég Anatólia párisi követe kijelentette, hogy a kemalisták kénytelenek Csanak községeit megszállani, miután a tengerszorosok ázsiai partján semmiféle semleges zónát nem ismerhetnek el. Ezzel szemben Konstantinápolyban és a Gallipoli félszigetnek a szövetségesektől való megszállását nyugodtan tűrik és nem vonulnak Konstantinápoly ellen.

Ha az ázsiai partokat teljesen megtisztogatták az ellenséges csapatoktól, akkor leülnek a békéről tárgyalni, de előbb nem. A kisebbségeket illetően hajlandók lesznek garanciákat is adni.

London, szept. 19.

Konstantinápolyból jelentik, hogy Kemal pasát rá akarják bírni Csanak ázsiai községe megszállására, amely már a semleges zónába tartozik. Az Iron Ducker angol hadihajó hadifogoly tengerészeket szállított itt partra, úgy, hogyha a törökök itt kísérletet tesznek a helység megszállására, az összeütközés kikerülhetetlen.

Garanciaszerződés készült Amerika és Anglia között

A „Torontái” tudósítójának távirata

Newyork, szept. 19.

A londoni és washingtoni kormány között tárgyalások folynak Anglia és amerika részéről megkötendő garancia-szerződéstervezet előkészítésére vonatkozólag. A szerződésbe Franciaországot is bevonják, hogyha megkezdik a leszerelést.

Anglia állítólagos háborús készülődései.

A „Torontái” tudósítójának távirata

London, szept. 19.

Az angol minisztertanács tegnapi ülésén részt vettek az angol tengerészeti katonai repülésügyi szakértők is. Politikai körökben háborús előkészületeket látnak ebben. Az angol lapok azonban cáfolják a hírt, hogy Anglia konfliktust készít elő Törökországgal szemben. Nem hiszik, hogy Kemal a dolgot odáig engedné fejlődni, hogy abból háború keletkezzék.

A politikai helyzet.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, szept. 19.

A beogradi miniszterelnökséghez távirat érkezett, hogy Aleksander király tegnap vacsorát adott, a melyre hivatalosak voltak Millebrand francia köztársasági elnök, Poincaré miniszterelnök és Nincesity dr. külügyminiszter. Kiszivárgott hírek szerint a vacsora után a politikára terelődött a beszéd, amely alkalommal Nincesity külügyminiszter a francia államférfiak előtt kifejtette a SHS állam álláspontját a keleti kérdés, a tengerszorosok megvédése és a törököknek Európába való visszatérésének kérdésében.

Krsztely vallásügyi miniszter a demokrata-párt alelnöke tegnap visszatért Beogradba. Krsztely már a mai nap folyamán találkozott a demokrata-párt vezető férfiival, akikkel hosszabban tanácskozott a párt ügyeiről és főleg Davidovity Ljuba pártelnök és Pribicevity miniszter között a zagrebi kongresszus miatt felmerült ellentétéről. A

demokrata-párt alelnöke a jövő hét elejére összehívja a klub ülését, amely hivatalos lesz a Davidovity—Pribicevity-ügyben a döntést meghozni. Beavatott körök véleménye szerint Krsztely a békés elintézés híve, miután nem akarja, hogy az összetűzés miatt a párt egysége szenvedjen.

Pasity miniszterelnök tegnap Prágából Párisba utazott és onnét Londonba megy. Utja szoros összefüggésben van az ország külpolitikájával és különösen a Keleten történt eseményekkel. A miniszterelnök londoni útja után visszatér Beogradba, hogy a kormányvezetést átvegye.

Ribár Jovan dr. házelnök a jövő hét elején Beogradba érkezik, hogy az őszi nemzetgyűlés munkaprogramja tekintetében megállapodjék a kormányval. Politikai körök véleménye szerint az őszi nemzetgyűlés ülései a pártokban felmerült súlyos ellentétek miatt viharosnak ígérkeznek.

Magyarországot fölvtették a népszövetségbe.

— A „Torontái” tudósítójának távirata. —

Genf, szept. 19.

A Népszövetség teljes ülésén, a melyen Magyarországot fölvtették, Ossudszky esch delegátus a kisenként nevében hosszabb beszédben újból különféle aggályait fejtette ki a felvétellel szemben. Azt állította, hogy Magyarország vétett a békeszerződés leszerelési záradéka és az állampolgárok egyenjogúságának elve ellen a zsidók mellőzésével. Végül kijelentette azonban, hogy a kisenként a felvétel mellett szavaz, miután a politikai albizottság már mindenképpen a felvétel

mellett döntött. A felvétel Bánffy nyilatkozatai alapján történik.

A nyilatkozatok, amelyekben Magyarország minden nemzetközi kötelezettségének betartását igéri a Habsburg-dinasztia detronizációjának kötelezettségére is vonatkozik. Ezután megtörtént az egyhangú fölvtétel. Edwards elnök szerencsét kívánt Magyarországnak az eredményhez és felszólította a magyar kiküldötteket, hogy terjesszék be megbízólevelüket az igazoló bizottsághoz és máris foglalják el helyüket az ülésben.

TÖZSDE

Szeptember 19.

Beograd. (Zárlat.) Devizák: London 307, Páris 518, Newyork 69-50, Genua 1295, Szaloniki 175, Milano 290, Prága 225, Berlin 4-74, Wien 0095, Bukarest 4550, Szófia 44, Budapest 2-90.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 03750, Hollandia 20730, Newyork 537, London

2371, Páris 4070, Milano 2250, Prága 1740, Budapest 021, Zagreb 175, Varsó 00750, Wien 00075, bélyegzett 000875.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 9400, Dinár 3120—3280.

Devizák: Amsterdam 970—995, Bukarest 1550—1650, London 11125—14425, Milano 10500—11000, Berlin 180—200, Páris 190—195, Prága 80—84, Svájc 470—480, Wien 300—310, Zagreb 80—820, Newyork 2500—2575, Varsó 38—40.

A belga-német meg-egyeződés.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Berlin, szept. 19.

Havenstein, a német kormány megbízottja Londonból visszatért Berlinbe és beszámolt az Angol Bankkal folytatott tárgyalásairól. Havenstein egyben közölte, hogy a birodalmi bank most már kész a Belgiumnak adandó kincstári váltókat hat hónapos lejáratúval garantálni. A birodalmi bank elhatározta, hogy elfogadja a Belgium által felállított követeléseket. A belga jóvátételi igények végleges szabályozása rövidesen megtörténik és ehhez csak az szükséges, hogy a német kormány a kincstári váltók olyan kifizetési módjáról tárgyaljon, amely a belgáknak alkalmas. Azután megkezdődik a kifizetés.

Amerika a keresztények védelmére kel a Keleten.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Washington, szept. 19.

Az amerikai hajóraj konstantinápolyi parancsnoka utasítást kapott, hogy az amerikai haderők semmiféle katonai demonstrációban vagy akcióban ne vegyenek részt. Az amerikai haderők a keresztények megvédése érdekében fognak síkra szállni.

Elnapolták a magyar parlamentet.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Budapest, szept. 19.

A nemzetgyűlés mai ülésén a koronavédő törvényjavaslatot és a vagyonváltás lerovásáról szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban elfogadta. Ezután az elnök azt javasolta, hogy a Ház napolja el magát bizonytalan időre. A Ház az elnök javaslatához egyhangúan hozzájárult.

Decemberben kezdődik a hágai békekongresszus.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Wien, szept. 19.

A hágai nemzetközi békekongresszus december 10-ikén kezdődik a hágai békepalotában. A kongresszust a németalföldi szakszervezetek központja, a hollandi békeliga rendezi.

Nem szüntették be a becskerei kereskedelmi első osztályát.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, szept. 19.

A „Torontál” tegnapi számában megírtuk, hogy a becskerei polgári iskola összes osztályait és a kereskedelmi első osztályát megszüntették.

Amint utólag értesülünk, a kereskedelmi iskola első osztályának a megszüntetéséről szóló hír téves. A becskerei kereskedelmi iskolának mind a 3 osztálya működni fog, miután az előírt létszám megvan, sőt jóval többen iratkoztak be. Eszerint a becskerei kereskedelmi iskola az egyetlen, amelyet a minisztérium a Vojvodinában meghagyott, illetve nem szüntetett meg. Ez az egyetlen kereskedelmi iskola.

Hogy a becskerei kereskedelmi iskola megerősödjék és a jövőben is fennállhasson, ajánlatos volna, hogyha a Bácskából azok a tanulók, akik magyar oktatásban akarnak részesülni, a becskerei kereskedelmi iskolába iratkoznának.

Megkezdtek a magyar-ceseh határ kitűzését.

A „Torontál” wieni szerkesztőségétől.

Wien, szept. 19.

Értesülésünk szerint a cseh-magyar határ kitűzése megkezdődött. A határ kijelölő bizottság működését az Erdős Kárpátokban, a ruszinszói határon kezdte meg Mezőkászony közelében magyar és cseh mérnökök jelenlétében a határoszlopokat már fel is állították. Ezen a részen határkiigazítás folytán Magyarország 2000 hold gazdag szőlőhegyet, gyümölcsösökert és kőbányát kapott vissza. Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint a magyar-ceseh határkitűzést néhány hét múlva befejezik. sz. p.

Nemzetközi sakk-kongresszus Wienben.

A „Torontál” wieni szerkesztőségétől.

Wien, szept. 19.

Értesülésünk szerint október végén nagyszabású sakk-kongresszus lesz Wienben. Ezen a kongresszuson részt vesznek az összes nemzetközi nagymesterek, valamint tervbe van véve egy nemzetközi lóverseny és egy nemzetközi hölgyverseny rendezése is. A legjelentősebb külföldi sakkozók részvétele máris biztosítva van. A rendező bizottság élén Richard Kola, az ismert nevű bankár és mecénás áll. A wieni nemzetközi kongresszus, amelyen az összes államok részt vesznek, valószínűleg megalakul a sakk-egyesületek nemzetközi szövetsége. sz. p.

Nem olcsó bolt a népszövetség.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, szept. 19.

A genfi népszövetségi tanács tárgyalta a Németországtól elszakított Danzig város finansziális ügyeit. A Népszövetség a függetlenítésért harminchat millió márkát követel. A város polgármestere Saan dr. kijelentette, hogy a város egész lakosságának száz évig kellene dolgoznia, hogy a függetlenítési költségeket megfizesse.

A keleti kérdést Németországgal fizettetik meg.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlin, szept. 19.

Az „United Telegraph” értesülése szerint az angol kormány kijelentette, hogy Franciaországnak Németországgal szemben nagyobb mozgási szabadságot enged, hogyha Franciaország a Dardanellák kérdésében az angol állásponthoz csatlakozik.

Kétségtelen tény, hogy az angol kormány jelenleg a jóvátétel iránt csak mellékesen érdeklődik és teljesen a keleti problémára irányítja minden figyelmét.

Kemal pasa táviratot intézett az angol kormányhoz, amelyben kijelenti, hogy Angliát nem tekinti ellenségének. A távirat további szövegéből kitűnik, hogy Kemal pasa hajlandó a béketárgyalásokat megkezdeni.

Hir szerint az angol kormány az amerikai kormányra is nyomást gyakorol, hogy a keleti kérdésben Angolországgal egy új világháború megakadályozására együttműködjenek.

London, szept. 18.

Hughes államtitkár utasítást adott Amerika konstantinápolyi ügyvivőjének, hogy tegyen indítványt a keleti kérdésnek a népszövetség elé való utalása céljából.

London, szept. 19.

az angol kormányhoz, amelyben kiellenségének. A távirat további szövegéből kitűnik, hogy Kemal pasa hajlandó a béketárgyalásokat megkezdeni.

Olaszország állásfoglalása a keleti kérdésben.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Róma, szept. 19.

A római „Tribuna” szerint Olaszország az esetben, hogyha a keleti háború áttérjed Európára, a legszigorúbb semlegesség alapján áll és az események fejlődéséért a felelősséget elhárítja magától. Olaszor-

szág a Dardanellák megvédésében hajlandó részt venni, az ellenségeskedésekben azonban nem. Olaszország a leghatározottabban amellett foglal állást, hogy a szövetségesek Konstantinápolyt adják vissza Törökországnak.

A magyar politikából.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, szept. 19.

A magyar egységspárt tegnap értekezletet tartott, amelyen a miniszterek beszámolójukat tartották. Gömbös Gyula arra kérte a párt tagjait, hogy a vidéken támogassák a kormányzó inségakeiját.

Klebersberg helyettes miniszterelnök az ország bel- és külpolitikájáról adott felvilágosítást. A külpolitikáról szólva, kijelentette, hogy külső politikai tervekkel előállni, az ország mai helyzetére való tekintettel, nem volna komoly dolog. Meg kell várni a fejleményeket és csak azután lehet az ország érdekeinek szigorú szem előtt tartásával állást foglalni.

Rakovszky belügyminiszter a közigazgatási reformról beszélt. Kállay pénzügyminiszter az ország pénzügyi helyzetéről adott kimerítő felvilágosítást. Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszter a földről és a kenyérgéletről. Vass népjóléti miniszter a népjóléti intézkedésekről referált.

Budapest, szept. 19.

Az egységspárt tegnap értekezletén egy ívet köröztek, amelyen a különféle keresztény pártok: kormány egységspárt, kereszténypárt és pártönkivüli keresztények közösségének megteremtését, közös frontjának megalkotását tüzték ki célul. Az ívet mintegy száz képviselő írta alá. A keresztény képviselők ma értekezletet tartottak, a melyről a következő kommunikét adták ki:

A keresztény nemzetgyűlési képviselők mai értekezletükön elhatározták, hogy a pártállásra való tekintettel nélkül a keresztény fajvédelmi gondolat törvényes uton történő megvalósítása és a keresztény magyarság pozíciójának megvédése érdekében kimondják a legszorosabb testvéri együttműködést. A közös frontot Gömbös, Friedrich, Wolff fogják megalakítani.

Kemal pasa kiküldöttjével Berlinben.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, szept. 19.

Megbízható hírek szerint Kemal pasa kiküldöttjei inkognitóban Berlinben tartózkodnak. A delegáltak a berlini szovjetkötvet előtt kijelentették, hogy Törökország nem vesz részt egyetlen olyan békekonferencián sem, amely a Szovjetországnak mint egyenrangú félnek nem ad helyet.

Németország egyre korlátozza a bevitt. Berlinből táviratban jelenti tudósítónk: A legközelebbi napokban rendelet jelenik meg, mely a belföld kedvezőtlen gazdasági helyzetére való tekintettel a nélkülözhető élelmi és élvezeti cikkek egész sorára kimondja a behozatali tilalmat. Többek között tilos lesz a datolya, osztriga, cukrászsütemény és egy cukorkaárú, szesszel készített vagy pálinkába főtt gyümölcsök, finom asztali almák és asztali körték behozatala.

HIREK

Eljegyzés. Gyurkovič Ödön Stari Becej és Heim Irén Sl. Aleksandrovác, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Ujabb bevonulások. A becskerei katonai kerület parancsnokságának behívása alapján a becskerei kerület területéről az 1899–1901. évfolyambeli nemszláv hadkötelesek közül többen a katonai műszaki csapatokhoz bevonultak. A behívottak egy évi kedvezményes katonai szolgálatot kötelesek teljesíteni.

A pénzügyminiszter a bélyei birtokon. Kumanudi dr. pénzügyminiszter néhány nap múlva a baranyai bélyei birtokra utazik, hogy a kirendelt igazgatóság működését a helyszínen megvizsgálja.

A beogradi román és bolgár követek az országuk kivételére vonatkozólag a következő felvilágosítást adták: Romániában a liszt és buza kivitele be van tiltva. Kukoricát és babot szabad az országból kivinni. A kukoricára kilónként öt lei, a babra két lei vám fizetendő. Bulgáriában szabad a buza, liszt és egyéb élelmicikkek kivitele. Az élelmicikkek egészséges valutában és a kivitt áruak legalább is egyharmadrész erejéig kell fizetni.

A gyárosok a munkásbiztosító törvény ellen. Az SHS állam gyárosai Beogradban gyűlést tartottak, amelyen az új munkásbiztosító törvény ellen szóltak fel. A gyárosok szerint a törvénytervezők és megalkotók nem ismerik az ország ipari helyzetét és nagy hibát követtek el akkor, amikor a törvény kidolgozásához nem hívták meg a gyárosok megbízottjait. Az ülésen elhatározták, hogy szükséges változtatások keresztülvitelét feliratilag kéri a kormánytól.

Jóvátételi állatállomány átvétele Magyarországtól. A földművelésügyi miniszter egy bizottságot küldött ki, amely Magyarországtól átvesszi az esedékes jóvátételi állatállomány kontingent. A bizottságban a hadügyminiszter és a közoktatásügyi miniszter delegáltjai is részt vesznek.

Katonai szolgálat alóli felmentések ügyében forduljanak a Banatska Trgovalka Agencijához, Alexandrova (Fő) utca 27. sz. alá.

Átutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból esztközöl a Nagybecskereki Takarékpénztár, Veliki Becekerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Az utcai cipőtisztítók megrendszabályozása Beogradban. Beograd város főkapitánya egy rendeletet adott ki, amellyel betiltotta az összes utcai cipőtisztító bódékat és helyeket. Akik ezentul cipőt akarnak tisztítani, rendőri engedélyt kell váltaniok és a tisztítást csakis zárt bódékban végezhetik. A főkapitányságnak egy másik rendelete előírja, hogy a beogradi büffék és borüzletek este hét órán túl nem lehetnek nyitva.

Halesont nélküli fűzők, melltartók, mellfűzők, orvosi rendelésre haskötők a legjobb minőségben készülnek Arnstein Józsa fűzőszalonjában Veliki Becekerek, Alexandrova u. 22. Régi fűzők alakítását is vállalom.

A zsidók újéve. Péntek este kezdődik a zsidó polgártársainknál az új esztendő (5683). Ez alkalommal az istentisztelet sorrendje a következő lesz: Első nap: Esti ima péntek d. u. 6 órakor; reggeli ima szombaton reggel 6 órakor; a Tóra kivétele egynegyed 9 órakor, hitszónoklat fél 10 órakor, Muszafi kezdete fél 11 órakor. Második nap: Esti ima szombat este 6 órakor, reggeli ima vasárnap reggel 6 órakor, a Tóra kivétele fél 9 órakor, a Sófarnarsonása ¼ 10 órakor és a Muszafi kezdete fél 10 órakor. — A következő ünnepre, a Jomkipurra szóló Házkarah-kat (megemlékezések a halottakról) már most lehet bejelenteni a hitközségi irodában.

Művészestély a városi színházban. Amanovity Milán igazgató, aki művészestélyein Amano név alatt szerepel, szeptember tizenhetedikén és tizennyolcadikán a városi színházban nagyszabású művészestélyt rendezett. A Kicsi, de tehetséges művészgárda kiváló munkát produkált. A társulat leghetesebb és legsokoldalabb tagja maga az igazgató, Amano Kinai miszteriájával, iluzionista játékaival, de különösen sikerült hasbeszéléssel valósággal elragadta a közönséget. Lina Franc művészi táneprodukciójával és rendkívül szép alakjával nagy sikert aratott. Magdolen jellemtancai minden részükben kifejező számok voltak. Elsőrangú művészek bizonyult Ore Terrako, a cseh koncertáncos lírai és drámai kreációiban. A művészek mindenüppen rászolgáltak a közönség elismerésére és támogatására. Amint értesültünk, a művészek estélyüket szeptember huszadikán és huszonkettődikén a Kaszinóban, illetve Kovács János kaszinóvendéglős éttermében megismétlik.

* **Átutalások, hitellevelek és csekkek** az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukvitelre kaphatók — a beograd pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szrb Szövetkezeti Bank R.T. fiókjánál** (Srpska Zadrúna Banka D. D.), Veliki Beeskerék. — Telefon 43 és 47.

Wirtschaftlicher Kompass. A Bánáti Kereskedelmi- és Iparkamara kiadásában német nyelven megjelenő kereskedelmi és ipari törvénytár második füzeté a napokban jelenik meg a következő tartalommal: Auszug aus dem Gesetze über das Budgetzwölftel. — Valutasisicherung in Dinaren. — Abänderung und Ergänzung im Ausfuhrzolltarif. — Beschluss des Finanzministers über Dinarzahlungen zugunsten ausländischer Firmen. — Ursprungszengnisse. — Aufhebung der Getreideeinfuhrzölle. — Erhöhung des Ausfuhrzollses auf Fett. — Erhöhung der Konsumsteuern. — Valutaversicherung bei Kleienexport. — A kamara törvénytára a hivatalos lapban való megjelenésük után hiteles német fordításban azonnal hozza a kereskedő- és ipari köröket érdeklő összes törvényeket és rendeleteket. A törvénytár október füzetek alakjában jelenik meg és ára 16 oldalas ivenkint 5 dinár. Az első füzet a munkásbiztosításról szóló törvényt és annak végrehajtási utasítását tartalmazza, terjedelme 6 és fél iv, ára 32-50 dinár. A

Clemenceaut is utolérte a végzet

— A „Torontál” tudósítójának távirata —

Páris, szept. 19.

Az Akcion Francaise és az Echo de Paris sulyos támadást intézett Clemenceau ellen. Azt írják, hogy 1918-ban, amikor a francia hadsereg Középeurópát meg akarta szállni — Konstantinápoly felé kellett vonulnia, mert Clemenceau meghódolt az angolok rábeszélése előtt és idegen célokért lemondott nemzeti céljairól. Franchet D'Espéray nyilatkozik róla, hogy a törökök kitűnően vannak fölfegyverezve, miután tulajdonképpen soha-

sem voltak lefegyverezve, mert 1918 októberében neki Clemenceau parancsára át kellett adni a keleti parancsnokságot egy angol tábornoknak. Mikor ő Wien és Berlin felé akart vonulni, brutális, csaknem goromba hangon felszólítást kapott Clemenceautól, hogy mindenféle személyi kezdeményezésnek vessen véget.

Ezzel a ténnyel Franciaország Konstantinápoly és Törökország nagyrésznének ellenőrzését kiszolgáltatta Angliának.

most megjelenő második füzet terjedelme 16 oldal, ára 5 dinár. Állandó előfizetők az egyes füzeteket portómentesen kapják. — Megrendelhető **Wirtschaftlicher Kompass** címen. Veliki Beeskerék. Postafiók 42.

Sport

A Magdeburg—Budapest közötti uszóverseny.

Szombaton és vasárnap rendezte meg Magdeburg fenti városok közötti uszóversenyét. Az első napon két olyan staféta került eldöntésre, melyek mindegyikében Magdeburg volt a favorit. Magdeburg mindkettőt megnyerte, a 4×50-et karsapással. Sipos teljesen megfelelt a várakozásnak, amennyiben a 100 méteres melluszás világrekordját beállította.

4×50 m. sprintstaféta: 1. Magdeburg 1:54-6 p. 2. Budapest.

4×200 m. staféta: 1. Magdeburg 10:27-4 p. 2. Budapest.

100 m. melluszás: 1. Sipos (Budapest) 1:16-8 p. — Világrekord.

400 m. 1. Eperjessy (Budapest) 5:37— p.

Vízipólo: Budapest—Magdeburg = 7:0. — Fölényesen nyerve.

ZsSE—Zs—Munkás SE 3:0 (1:0). Bíró: Kaufmann (ZsSE). Vasárnap, folyó hó 17-én tartotta a Dzsombolji Munkás SE első bemutató mérkőzését nagyszámú közönség előtt. Ez újabb egyvellet a dzsombolji sportegyletek száma négyre emelkedett. A játékról jól semmit nem írhatunk, különösen a ZsSE csapata eddig még nem látott rossz játékot produkált. Különösen a csatársor, de főképpen a három belsőcsatár volt gyenge. A csapat állandóan fölénnyben volt, a kínálózó goalhelyzeteket nem tudták kiaknázni. A csapat rossz játékát némiképpen menti, hogy négy tartalék, illetőleg két új erővel kísérletezett a ZsSE, melyek nem váltak be. A védelem jó volt, de az sem játszott ki rendes formáját. A mérkőzés nagyrészt állandóan a ZsSE dominálja. A halvesor szinte tömte a csatársort a labdákkal, mit azok elügyetlenkednek. A munkások csak néha-néha tudnak egy-egy lefutást a ZsSE ellen indítani, de azokat a védelem biztosan leszereli.

A jóvátételi bizottság fel-szabadította a wieni grafikai gyűjteményt.

Árverésre kerülnek a wieni Albertina híres rézmetszetei.

A Torontál wieni szerkesztőségétől.

Wien, szept. 19.

A legközelebbi napokban Ausztria ismét egy nagybecsű műgyűjteménnyel lesz szegényebb. Szeptember végén ugyanis a lipsei Börner-cégnél nagy művészeti vásár lesz. Ezen a vásáron árverésre kerülnek a wieni Albertina grafikai gyűjtemény híres francia rézmetszetei és a XVIII. századból való színes nyomásai. Az eladásra kerülő gyűjtemény magában foglalja nemcsak az Albertina-gyűjteményt, hanem az egykori császári rézmetszeteket is, amelyeket a saint-germaini békeszerződés értelmében csak olyan feltétel alatt szabad értékesíteni, ha helyettük megfelelő műbecsű másfajta gyűjtemény kerül a wieni Albertinába.

A jóvátételi bizottság Ausztria sulyos helyzetére való tekintettel ez utóbbi feltételtől elállott és így most tovább folytatódik Wien nagyértékű műtárgyainak kiárúsítása. Az Albertina-gyűjtemény valószínűleg a tengerentúlra, Amerikába fog vándorolni. Mindamellet az osztrák kormány az eladandó rézmetszeteikért semmiesetre sem fog olyan összeget kapni, amely az eladást jogosulttá tenné, amely Ausztrián, hacsak pillanatnyilag is, segíthetne. Így tehát az eladást egyszerű rabiogazdálkodásnak kell minősíteni, amely immár nem sokban különbözik Szovjetoroszországtól most folyó kiárúsításánál. sz. p.

A párisi egyetemen újra fel-állítják a magyar tanszéket

— A Torontál budapesti tudósítójától. —

Budapest, szept. 19.

A háboru kitörése óta a párisi egyetem magyar tanszéke betöltetlen. A magyar kormány — értesülésem szerint — mostan elhatározta, hogy a tanszéket ismét betölti. A magyar kormány jelöltje Baranyai Zoltán, a Népszövetség genfi titkárságánál Réz Mihály utóda. A francia kormány a kiküldetéséhez eddig még nem adta beleegyezését, de ez mostan már csak idő kérdése. Mihelyt a francia kormány beleegyezése Budapestre megérkezik, a budapesti kultuszminisztérium kiküldi Párisba Baranyai Zoltánt.

Közgazdaság

Az Orient-expressz új dijszabása.

A keleti expresszvonatnál új dijszabás lépett életbe: Aradról Budapestre 67-60 frank és 4-40 frank 10 kg-ként podgyászért. Wienbe 141 frank és 10 kg-ként podgyászért 6-10 frank. Párisba 359-25 frank és 10 kg-ként podgyászért 14-25 frank. Bukarestből Pozsonyba 229-90 frank és 9-20 frank 10 kg-ként podgyászért. Budapestre 159-80 frank és 10 kg-ként podgyászért 7-90 frank. Wienbe 231-20 frank és 10 kg-ként podgyászért 9-60 frank. Párisba 449-45 frank és 10 kg-ként podgyászért 17-75 frank. Londonba 633-75 frank és 10 kg-ként podgyászért 28-75 frank. Ezenkívül az egyes országok állomásáig a hálókocsi-társaság javára a következő pótlékokat kell fizetni: magyarországi állomásokig 2-2 frank, csehszlovákiai állomásokig 4-4 frankot, németausztriai állomásokig 6-6 frankot, németországi állomásokig 8-8 frankot, franciaországi állomásokig 10-10 frankot. A keleti expressz kedden, esütörtökön és vasárnap közlekedik.

A gabonatermés Magyarországon.

Budapesti tudósítónk jelenti: A földmivelésügyi minisztérium szombaton kiadott termésjelentése szerint a cséplési eredmények ugyanakkor, mint mennyiség tekintetében megfelelnek a várakozásnak, sőt sok helyen felül is mulják azt. Budapestből a többlet 100.000 q, rozsból 560.000 q, árpából 80.000 q, zabból 230.000, késői tengeriből 40.800 q. Késői burgonyából ellenben 132.000 q csökkenés mutatkozik. Takarmányrepa, kerti vetemények, káposzta, dohány, mesterséges takarmányok szépen fejlődnek. A szőlőkre az eső általában jó hatással volt.

Hol fogják nyomni a magyar bankjegyeket?

Budapesti tudósítónk jelenti: A svájci Orell és Füssli cég megbízottai néhány nap óta Budapesten vannak s a pénzügyminiszterrel, valamint a Jegybank vezetőjével tárgyalásokat folytatnak a szerződés felbontásáról. Mint ismeretes, az új magyar bankjegyeket Zürichben az Orell és Füssli cégnél készítik, amellyel Korányi báró volt pénzügyminiszter 1920 elején szerződést kötött. Közben a bankjegyek előállításának költségei a magyar valuta esése következtében annyira drágultak, hogy már három hónappal ezelőtt egy 100 koronásnak a nyomása 25 magyar koronába került. Ma pedig a kisebb bankjegyek nyomásának a költségei nagyobbak, mint a bankjegyek névértéke. Erre való tekintettel az új pénzügyminiszter a szerződés felbontására, illetve oly módosításra törekszik, hogy a bankjegyeket ezentul a svájci cég gépein Budapesten fogják nyomni.

Gazdasszonynak

magányos urhoz vagy ehhez hasonló alkalmazásra és azonnali belépésre hosszabb gyakorlattal. Inkább jó bánásmódra reflektál. 1634

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Sérbe keresek rövid

zongorát
vagy **planninot.**

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

2 jókarban levő

19 soros vetőgép

eladó. 1632

Téglagyár Begej Sv. Djuradj.

**Nászajándékokat,
táblaüveget**

és egyéb e szakmába vágó cikket legolesőbban vásárolunk

Ivanitza Ferdinánd Károly

üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedésében 837

Veliki Bečkerek, Aleksandrova (Fő) utca.

**Eladó egy ház
korcsmával.**

A kórházzal szemben.

1630

6-os

1627

benzinmotor
azonnal eladó. Üzemben megtekinthető.

Gebhart Márton, Saján (Bánát).

Négyjárású szívógázmotoros

1625

vám malom

más vállalkozás miatt eladó. A malom egy éves, a legmodernebb berendezéssel, nagyközégsben nagy vidékkel. Bővebbet Kerepessy Vince, Hetin (Tamásfalva). 1625

ELADÓ

1628

egy jókarban levő öt fiókos sülyeszíthető női

VARRÓGÉP.

Hajduk Velykova (Merci) u 15

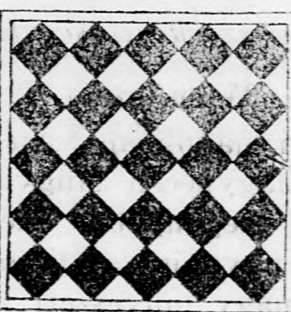
Beocini portland-cement

alabastromgipsz, surlahomok, kavics, műkölapok, csövek, vályuk, lépcsők, gipszdiszítések

Özv. Guttman Jakabné és Fiamai
Veliki Bečkerek.

1603

Mész rövidesen érkezik!



A legolcsóbban lehet beszerezni

1319

varrógépeket,

órákat és arany-Grünfeld Armin varrógép-
és ékszereket órás- és
ékszerüzletében, Veliki Bečkerek (a nagyhid mellett).

Árverési hirdetés.

Egy db „Skat” gyártmányú 8/24 HP, 4 üléses autó, továbbá 1 db „Laurin és Klement” gyártmányú 16/18 HP, 4 üléses autó 1922. évi szeptember hó 24-én d. e. 9 órakor Vel. Bečkerekön. Kralja Petra trg. Róza-szalló előtti téren szabadkézből nyilvános árverésen eladásra fog kerülni. Mindkét autó teljesen jókarban van és üzemképes. 1619

Kikiáltási ár egyenként 20.000 dinár. Reflektánsok kötelesek az árverés előtt 2000 dinárt készpénzben letétbe helyezni.

Veliki Bečkerek, 1922 szept. 16.

Rendőrkapitányság.

Naponta

1605

friss moslák

kapható

Első veliki bečkerek szeszgyár és finomító rt., V. Bečkerek (azelőtt Lukács és Tsa).



**VRSAC és vidéken HIRDE-
TÉSEKET a „TORONTÁL”
részére felvesz**

938

GRÓB JENŐ

hirlap hirdetési iroda, VRSAC.



Szlavoniai Szénkereskedelmi Társaság
Kaufmann és Tsai, fiókja: V. Bečkerek.



Felsősziléziai (porosz) eredetű kőszén

háztartás- és üzemcélokra azonnali szállításra kapható. 1592

Külföldi öntőde- és gázkoks (pirszén), Ostrai kovácsszén és koks állandóan utban.

Kizárólagos nagybani eladás!

Sürgőnycim: „Antracit” V. Bečkerek.

Telefon 206.

Központ: Brod na Savi.

Fiókok:

Zagreb, Osijek, Novi Sad, Beograd, repres. Sarajevo.
Leányintézet: Szerb szénkereskedelmi részvénytársaság
Brod na Savi, Beograd, Sarajevo.